

YA:IMESIKONO LETA

EBETE NANITABOKOBI

MIDIPIATAMO OSIYODILIYA

1 ¹ Na Ya:imesitela, Godoko ega:walo Kawodawa Ya:su Kelisoko ibino wokodawala. Ebema: Isalaela 12 gu magumulo la: piyate Yudiya opone maimiawete me opo kawonomolo iyaiya da:nilukuliawenama, la: niyanyata, nale me leta la:tamo palibomo.^a

Godoko Nanitabokobi Midi Tanalo Ega:walo Ebena Mulo Tanalo

² Naimano nanitabokobi midipi ekakiala:, iyaiya temeteme tanalo bilibilinomate la:tamo demaimiona, modobola la: kawonomamo nekalakalaonala;,^b ³ mabu la: iyatawalata kawokawo temeteme tanalate nanitabokobi mididawatamo da:pelaema:na:, ebe tanalodo ebete ebena nanitabokobi midi magumulo apete kodakodalo kutitamene.^c ⁴ Ebema: la: kodakodalo lamota:ona tanalo akoatepala:, mabu la: ma kunu eba ilukulinalo la:imano nanitabokobi midi magumulo elawoelawonomoma: keda:omamota, iyo, la:imano apepeo magumulo la:le wade tanalo kapiya idi akanaetoamidaema.

⁵ Ebema: la: magumulo kebe lumagigodolo mulo woki itana:no, modobola ebete Godoko na:toweoemene, ebena Godote ebetamo mulo tanalo kikaemene. Nanitabola, Godote ebako toweomedawatamo ubia: tabo a:kegeamene, mabu ebena kalakala bitana epo bilibilinomatamo ebena wadewade tanalo ikalamolema:.^d ⁶ Wiyasiya numa:la:, la: Godogodone tanalo idi laema: la:imano nanitabokobi midi magumulo woki netewama: eda:olo ebe akotoweoma:la:, mabu woki netewagodawano kimalagidilo tanalate ebe kewa: kolomono ulo keba kunula:ka: eba kunula, awate iyaiya apune dapalagonako ulate atumu iyaiya eba kunu kemaimioma:na:. ⁷ Ebako

^a 1:1 Ma:t 13:55; Gal 1:19; Ali 15:23; 1Pit 1:1 ^b 1:2 Lom 5:3-5 ^c 1:3 1Pit 1:7

^d 1:5 Mulo Tabo 2:3-6

lumagite akomalagidilala: ebete Godoko toweome magumulo wade tanalo idi kelaemene, ⁸ ao, ebegodolo woki netewa ba:pola:na, ebema: ebenu osiyodilole tanalo bilibilinomo magumulo ebe nalegaona.

Inamabua:dawa Ega:walo Inamabu Bilibila:godawa Ibino Tanalo

⁹Ebema: modobola nanitabokobi midipi magumulo inamabua:dawate nekalakalamene, mabu ebenu tepo magumulo Godote wadewade tanalamo ebe iyalo etabokaimiya, ega:walo walone ebete wade wiya kikaemene. ¹⁰Ega:walo modobola inamabu bilibila:godawate atumu na:kekalakalamene, mabu Godote ebenu tepo magumuno nigologolo tanalo eba iyatumilo ebe ma kunu aniya, ebegodolo ditana ebe inamabu bilibili tanalo ebe kawo tanalaa:. Iyo, walone me opono inamabu bilibili tanalate kolopoligoma:na:, me opono kaiyakaiyate opamo ma:sigate alawoma: keba kunu keda:nakole eba kunu.^e ¹¹Iyo, nanitabola, egelate eba podololo enaenanomoma: deda:mene ebe tetelo kaiyakaiyate alawoma: eda:ote ibino wadewade tita:te gito kolopoligomene, ebema: inamabu bilibila:godawate eba kunu kowagelemene, ebete ebenu iyaiya mani woko eba osiyodilolele ebenu igilote ebo kalatidimene.

Kuba Gabamo Wabuga:ta Tanalate Godogodone Ka:pelamena:

¹²Ebema: kebe nanitabokobi mididawate kawokawo temeteme magumulo kodakodanomolo dutinamene, modobola ebete nekalakalamene mabu ebete ebako wabudi magumulo kodakodama: deda:mene ebete uwomua: igilo wiya kelaemene. Numa:la:, me igilo ebe piyate Godoko nilakapolo demalagidilona ebete iba:tamo ikalaema: nanitabolo degiya ebe tanalola.

¹³Ega:walo me tanalo idila. Idawate iyaiya temeteme magumulo eba utinalo kuba gabamo wabuga:ta tanalote ebetamo da:pemene, ebete ma kunu akogeala:, “Me kubate Godogodone natamo pe.” Ao, eba kunua:. Godote lumagi kuba gabamo kowabuga:tanakoa:, ega:walo Saitanakono elawo puliyala ebete ebenu kuba gabamo wabuga:ta tanalo Godotamo kosiyodiloma:. ¹⁴Ebema: numa:la:, kuba gabamo wabuga:ta tanalate lumagino kateneno kubakuba ubi gabodo pelamenaka, iyo, me gabodo Saitanate ebe anamiyatate ebenu gubi magumamo gito ka:neba:idilomene. ¹⁵Ebe tetelo ebe lumagino tepo magumulo kateneno kuba ubi tanalote apete kuba osiyodilo tanalo kalaimene, ebenu ebenu kuba osiyodilo tanalote ebenu okoli magumulo kawonomoma: deda:mene, ebete a:e ebo kalaimene mabu kuba osiyodilo tanalono wiya ebe a:ela.

¹⁶Ebema: naimano wadewade nanitabokobi midipi ekakiala:, la: a:ka:tuwa: la: a:da: akomasigila:la:, ¹⁷mabu wadewade tanalo

^e 1:10 Ais 40:6-7

bilibilinomate Unu Duliyomolono Nabiwigodone ebenu nilakapolo atamo pelamena, wiyasiya kuba tanalate ebegodone ka:pelamena:. Ebe tobolo unu da:pukuimina ebe mawelenu Namutudawala ega:walo ebe nanitabo nilakapo Kawodawanomola, ebema: ebenu nilakapo tanalote atamo iyama: keda:na:, ma kunu tete idilo kawonomamo kawokalimi, tete idilo kela:mo kawokalimi, ebete eba kunu kowagelena:.¹⁸ Numa:la:, ebete a ebenu gudima: ka:midima: ebenu ubi iyatiya, ale ebenu Nani Tabo magumudo oliolinoma: eda:ote kawokalaoma:. Ebema: me tanalo ebe nanitabonomola, ebete me opono inamabu bilibilinomo dosiyodiloliya, ibi magumulo a ebe dopo nolo da:imi keba kunula:ka: eba kunula:.^f

**Modoboa: Lumagite Godokono Tabo Gito Olowima:,
Modobola Ebete Nanitabolo Na:tuduwatamene**

¹⁹Naimano wadewade ekakiala:, modobola la: me tanalo nemalagidilala:. Modoboa: lumagite epetapino tabo olowioa:no ebe a:ka:tuwa: ebenu tanalo samamo kiyawaoma:, ega:walo modoboa: lumagi idite lumagi iditamo samamo dowama:, ²⁰mabu Godokono tuputupu okoli tanalono da:ima:te lumagino dowa gabodo a:ka:noloma:na:.^g ²¹Ebema: la:imano tepo magumulo da:pola:na ebe iyaiya daleyawokino tanalo, ega:walo la:imano apa:mo dosiyodilola:wenakoma ebe kuba osiyodilole tanalo, modobola la: ebe tanalo bilibilinomo balamo alomawete, ebenu Godote la:imano tepo magumamo damionako ebe tabamo nanitabolo na:tudila:onala:, mabu ebe tabote la:imano igilo mula:no gaboma: eda:na:.^h

²²Numa:la:, la: Godokono tabo olowiwete tudila:oa:no, me gabodo la: a:ka:tuwa: la: masigilinakomata. Ebema: modobola la: ebenu tabo olowiwete nanitabolo na:tudila:onala:;ⁱ ²³mabu kebe lumagite Godokono tabo olowite tuduwata:no, ebe poteleka: galasilo ebenu ololo daedale wokilo dumita ebe lumagi keba kunula:ka: eba kunula: ²⁴Eiye! Ebako lumagite ebenu olololo kuba idi duimene, ebete ebe tanalo modobokobi midia:no, tote beda: kuba tanalo kumile ebe tanalo gito ka:na:dodomatimene. ²⁵Wiyasiya kebe lumagite Godokono Wade Totomu Tabonomo wadenomamo umite kalakalago eba lawelo, ebete ebe tabamo tuduwatate dodomatia:no ebe tanalo magumulo dokolinamene, Godote ebenu osiyodilole tanalo bilibilinomo magumulo ebe wadenomamo bowalubinakomene. Nanitabola, Godokono Wade Tabonomote ebako lumagi ebenu nanitabokobi midi magumulo tutunomoma: ka:midimene:.^j

Nanitabo Gabodo Godoko Waloma:ta Tanalo

²⁶Ebema: la: nanisiwale! Kebe lumagite ebe a:ka:tuwa: ebe Godoko waloma:tadawama: eba gelo wiyasiya ebenu mena wadenomamo

^f 1:18 Yon 1:13 ^g 1:20 Igilo 7:9 ^h 1:21 Kol 3:8; 1Pit 2:1 ⁱ 1:22 Mat 7:26; Lom 2:13
^j 1:25 Lom 8:2; Yai 2:12

umina:no, ebe lumagi ebe a:ka:tuwa: ebe a:da: kemasigimene. Ebenu Godoko waloma:ta tanalo ebe sosowa keba kunula:ka: eba kunula, iyo, ebenu okoli magumulo wade tanalote a:kitanamene!^k ²⁷Ebema: Godokono waloma:tadawanomono tanalo keba kunula:ka:? Ebete nigologolo gudi ega:walo amoleamole kamiyale ebakobako inamabua: epo ibino mibomibo magumulo wadenomamo walubilina, ega:walo ebete me opolo eba okolinalo kubakuba tanalo kosiyodilolena; ma kunu ebete ebenu tepo magumu ukulate walo daleyama: a:ka:midimene. Nanitabola, Godote ebako lumagi duimene ebe ebenu nani waloma:tadawama: keka:imene.

**Inamabu Bilibila:gopi Kapiyatamo Wadewade
Tanalo Ako-osiyodilola:la:**

2 ¹Naimano ekakiala; la: aimano Kawodawa Ya:su Kelisoko nanitabokobi midipilata ega:walo ebe Godokono elawo alo magumulo dokolina ebe Kawodawala, ebema: la:le epo unu nikapiamo ulamea:no ma kunu lumagi idi atepalo lumagi idi ebo akolawa:la.¹ ²Ebe mabuma: kebe tetelo inamabu bilibila:godawa idite ebenu wadewade kaliku pupulite ega:walo wiya kawonomo lini inamabu ebenu kotamo pulite la:imano sosi aladabuti tanalamo da:pemene, ebenu ebe atu tetelo inamabua:dawa idite la: magumamo da:ka:pemene, la:imano woki ibi netewapiatamo keba kunu na:kitanamene? ³Wadewade kaliku pupulite da:pemene, la: ebe lumagi kawonomamo eba malagidilolo ebetamo ma kunu ba:kegelaema, “A:ma: niyata, me dopo apuno okoli baiamo nokoliya?” Wiyasiya inamabua:dawa da:pemene, la: ebe nilakapolo malagidilola:no ebetamo ma kunu ba:kegelaema, “Okoli bai idi kitana; modobola a:ma: iyabailo gito nutita?” ⁴Eiye! La: mako osiyodilo tanalodo la:imano tepo magumuno kuba woki awokalilamenakomata, mabu la:imano tepo magumulo la: inamabu bilibila:gopi wadewadepima: eba gelalo, inamabua:pi sosowama: midililo ibi nilakapolo kemalagidilola:wena:!

⁵O naimano wadewade ekakiala; modobola la: me tabo wadenomamo nolowiala! Godote inamabua:pi nanitabolo uwatiya, iba:te me opolo eba ilukulinalo nanitabokobi midi magumulo kawokawopima: keda:onama: Nanitabola, walone iba:te Godokono Kawo Elawodawano Duliynomololo da:pola:na ebe inamabu bilibili kuwatema:na; mabu Godote nani tabonomo iyalo a:kiyawaiya ebe Duliynomolono wadewade tanalo ebe nilakapolo demalagidilona ebe epatamo kikalaema.^m ⁶Wiyasiya numala: la: ebako inamabua:pi nilakapolo kemalagidilola:wena; inamabu bilibila:gopi kapiya malagidilolenamata. Eiye! La:imano kuba woki beda: kawonomola:ka:! Tete epetapilo ebe atu inamabu bilibila:gopiate la: nanitabokobi midipiatamo

^k 1:26 Oale 141:3 ¹ 2:1 Ali 10:34; Ya:i 2:9 ^m 2:5 1Kol 1:26-28

kawokawo temeteme eba ikalamelo gabamanino tabo anagiyamida baiamo la: ebo magatalenakota. ⁷Iyo, ibi epetapi Ya:su Kelisoko demalagonaka ebe nanitabokobi midia:pila, ebema: Ya:sukono wade mailo ebete la: kowalubilitama: dikalامتiyala, iba:te ebe mailo kubama: gelana.

⁸Numa:la:, Kawo Elawodawa Godote ebena kawo totomu tabonomo ebena Bukalo ma kunu awokalimina, “A:ma: a:ka:tuwa: a:ma: demalagidilawena, eba kunu a:ma: niyakabolo dilukulina ebe epo nilakapolo nemalagidilolena,” ebema: modobola la: me tabamo nanitabolo na:tudila:onala:.” ⁹Wiyasiya la: tudila:oa:no, ma kunu la: epo unu nikapiamo ulamelo inamabua:dawa idi sosowama: mida:wete, ebena ebe atepawete inamabu bilibila:godawa idi delawa:ema, la: kawo kuba kosiyodilomamota. Eiye! Godokono kawo totomunomo adikanale mabuma: kuba wiyate la:tamo nanitabolo ka:pemene, ¹⁰mabu kebe lumagite Godokono totomu tabo bilibilinomo eba uwatelo idi kapiya dadikanalemene, ebe tetelo ebete totomu tabo bilibilinomo dowakalamina ebako dubuma: keda:mene. Iyo, kapiya totomu tabo adikanaledawa ega:walo totomu tabo bilibilinomo wakalamidawa ibino tanalo ebe kapiyala, mabu ibi netewapiate kapiya gabodo ibino kuba wiya Godogodone kuwatema:na:”^p

¹¹Ebema: numa:la:, Kawodawa Godote totomu tabo ma kunu giya, “A:ma: dubu idino kamiyale pilolo akolawa:la:,” ega:walo me atu Kawodawate walo na:kegiya, “A:ma: lumagi idi akoanakapuma:la:.” Ebene kebe tetelo a:ma: dopo totomu tabo eba lawelo wiyasiya a:ma: toawete lumagi idi gito dananakapuma:emene, a:imano tanalote keba kunu na:kitanamene? A:ma: dopo totomu tabo adikanalea:no, ebe mabuma: Godote a:ma:tamo ba:kekalakalamene? Ao, ebete kuba wiya a:ma:tamo nanitabolo kikaema:ta, mabu a:ma: ebena totomu tabo idi adikanala:ta!”^q

¹²La: wadenomamo nolowiala:, Godokono kawo totomu tabonomo ebe nilakapo awokalimi totomu tabola, ebe totomu tabote epono nanitabokobi midu magumulo ibi tutunomoma: midilina. Ebema: modobola la: la:imano tabo gela magumulo ega:walo osiyodilole tanalo magumulo ebe kawo totomu tabamo nanitabolo na:tudila:onala:, mabu walone Godokono Unu Duliyomololo ebe kapiya totomute la:imano tanalo kanagiyamidalaema:ta.” ¹³Nanitabola, ebe tetelo Godote nilakapoa: epatamo ebena nilakapo awokalimia:no kuba wiya iba:tamo kikalaemene, wiyasiya nilakapo awokalimipiatamo ebete kuba wiya a:kikalaemene, ao, ebete ebena nilakapo iba:tamo kawonomamo kawokalimene.”^s

Godoko Nanitabokobi Midi Tanalo Ega:walo Wadewade Osiyodilole Tanalo Ebe Kapiyala

¹⁴Naimano ekakiala:, kebe lumagite Godoko nanitabokobi midima: gelo wadewade tanalo osiyodilolea:no, ebena tanalo keba kunula:ka:? Godote

ⁿ 2:8 Ma:t 19:19; Gal 5:14 ^o 2:9 Totomu 1:17 ^p 2:10 Ma:t 5:19 ^q 2:11 Maimi 20:13-14; Lom 13:9 ^r 2:12 Gal 6:2; Ya:i 1:25; 1Pit 2:16 ^s 2:13 Ma:t 5:7; 18:32-35

epono tanalo danagiyamidalaemene, ebe tetelo ebete ebe lumagino nanitabokobi midi tanalo modoboma: ba:kegemene? Ao, ebako lumagino nanitabokobi midi tanalo ebe a:da: elemasigi tanalola, ebeno igilo mula: tanalote a:kitanamene. ¹⁵ Diyala la:imano nanitabokobi midipino taneba magumulo lumagi idite kalikua:noma: da:beda:nale, ega:walo nao inamabua:dawate da:ba:lutale.^t ¹⁶ Ebene la: magumulo idite ebako nigologolo lumagi umite, ebe walubia:no ebetamo ma kunu degemene, “A:ma: Godokono kalakalago na:toa, ebe a:ka:tuwa: a:ma: kalikamo ega:walo baeamo kowalubima:ta,” ebe tabo walubi taboa:, kuba tabola. Ebema: kebe tetelo nanitabokobi mididawa idite inamabua:no dokolina, ebene a:ma:le ebe kalikamo ega:walo baeamo walubia:no, a:imano nanitabokobi midi tanalote keba kunu kitanale? ¹⁷ A:ma: wadenomamo nolowia, a:ma:le Godoko nanitabokobi midima: geawete wiyasiya wadewade tanalo osiyodilolea:no, a:imano nanitabokobi midi tanalo ebe a:ela.

¹⁸ Wiyasiya la:imano nanitabokobi midipino taneba magumulo epetapiate negelana, “Lumagigodolo wadewade osiyodilole tanalate pola:na:no kuba:, mabu Godoko nanitabokobi midi tanalo ebe tepo magumuno osiyodilo tanalola, apa:mo osiyodilo tanalola:.”

Ebema: na Ya:imesite ibino tabo eba wiyalo negemo, “La:le wadewade tanalo dosiyodilola:ema nale la:imano nanitabokobi midi tanalo ebo kiyatawamamo, wiyasiya la:le osiyodilolea:no na a:kiyatawamo. Numa:la:, naimano tanalo ma kunula, epetapiate naimano nanitabokobi midi tanalo kiyatawaoma: nale wadewade tanalo ebema: osiyodilolenakomo.”^u

¹⁹ Wiyasiya la: epetapiate kegelamamota, “Ale Godoko kapiya nanitabokobi na:midinama:, me kawo tanalola, aimano apa:mo osiyodilole tanalola:.”

Na wiyasiya kegemamo, “Iyo, Godoko kapiya ebe Kawodawala, Saitanakono kubakuba uliyana atumu ebe tanalo iyatawala. Ebema: iba:te ebe tanalo nanitabokobi eba midilo Godokono elawoma: anakamiolo na:toletoleona, wiyasiya numa:la:, iba:te ibino kuba osiyodilole tanalo miyapa:no wadewade tanalo kosiyodilolenakoa:. Ebema: la: na:kemalagidilawitama Godote ibino tole tanaloma: iba:tamo kekalakalamene? Ao, ibino wadewade tanalo osiyodilolea: mabuma: ebete iba:tamo kuba wiya nanitabolo kikalaemene!”

²⁰ Eiye, a:ma: wadewade tanalo osiyodilolea: lumagima: deda:wena, a:ma: daedale lumagilata! A:ma: numa:, Godokono Buka apuno tabo idite a ma kunu iyatuamena, kebe lumagite Godoko nanitabokobi midima: gelo wiyasiya wadewade tanalo osiyodilolea:no, ebe lumagino nanitabokobi midi tanalo ebe a:da: elemasigi tanalola. ²¹ Iyo, a:ma: aimano ewono A:ibalayamakono tanalo

^t 2:15 ¹Yon 3:17 ^u 2:18 Gal 5:6

nemalagidila. Ebete Godoko nanitabokobi eba midilo, ebenu nanitabokobi midi tanalote ebenu osiyodilo tanalodo ma kunu awokaliya, ebete Godoko watidilono nokola patapata unamo ebenu gudu Aisa:keko adilatite Godotamo nanitabolo ikamiya, iyo, ebenu wade osiyodilo tanalodo Godote ebe tuputupudawa idima: ebo ka:miya.²² Ebema: ale me tanalo uima, A:ibalayamakono nanitabokobi midi tanalo ega:walo ebenu osiyodilo tanalo kapiyanomoma: eba eda:lo, ebenu nanitabokobi midi tanalote ebenu osiyodilo tanalodo modobonomoma: ebo eda:miya.²³ Iyo, me tanalote A:ibalayamatamo pemaigiya, Godote ebenu Bukalo dopamo degiya ebe tabote nanitaboma: keda:ma; mabu ebenu Bukalo tabo ma kunu itana, “A:ibalayamate Godoko nanitabokobi da:midiya, ebema: Godote ebe tuputupudawama: ebo giya.” Iyo, nanitabola, A:ibalayamakono nanitabokobi midi mabuma: Godote ebe ebenu wade namutudawama: ka:miya.^x ²⁴ Ebema: modobola a:ma: me kawo tanalo wadenomamo nelawa:, a:ma: Godoko nanitabokobi midilo wadewade tanalo nosiyodilolenakiye, mabu Godote wadewade osiyodilole tanalo a:ma:godolo dulaemene ebete a:ma: tuputupudawama: keka:ima:ta. Wiyasiya a:ma: nanitabokobi midi magumulo wadewade tanalo osiyodilolea:no, a:imano nanitabokobi midi tanalo ebe a:da: elemasigi tanalola, Godote a:ma: tuputupudawama: a:keka:mitamene.

²⁵ Ega:walo Godokono Bukate nanitabokobi mididawa idino tanalo kawokalimina, ebenu mailo ebe La:iya:batela. Ebe kamiyaletate dopamo Godoko nanitabokobi midia: tetelo dubu bilibili kamiyaletate: eda:nami, wiyasiya Isalaela epate ebenu Ka:inane opo laema: da:pemaimiya, ebe tetelo ebete ibino Godoko nanitabokobi midite ibi ma kunu walubiliya. Isalaela dubu netewate opo umioma: diya gabodo ebetamo da:pemaimiya, La:iya:bate ibi Ka:inane opo gabamani dubatamo kikalamiya:, ebete wiyasiya ibi iya gabodo gito aliboliya gabamani dubate ibi anakapulamekapoma:. Nanitabola, mabu La:iya:bate me wade tanalo dosiyodiliya, ebe mabuma: Godote ebe tuputupudawa idima: ebo ka:miya.^y

²⁶ Ebema: naimano iyatulame tabono magumu kawokalima: uli tabo idi ma kunu itana. Lumagite da:emene ebe tetelo ebenu uliyanate ebenu apene gito ka:nemaigamene, walo ebe a:e apelo a:kokolinamene. Ebema: nanitabola, lumagino nanitabokobi midi tanalo eba kunula, ebegodolo wadewade osiyodilole tanalate pola:na:no, epetapiate ebo kiyatawaoma:na: ebenu nanitabokobi midi tanalo iyalo a:i.

Nanitabokobi Midipiate Ibino Iyaiya Tabo Kiyawao Tanalo Wadenomamo Nulamenama:na:

3 ¹ Naimano nanitabokobi midipi ekakiala:, la:imano sosi taneba magumulo kapiyakapiyanomate iyatulamepima: neda:iyala:, mabu

^v 2:21 W Mabu 22:9-12 ^w 2:22 Yu Epo 11:17-18 ^x 2:23 W Mabu 15:6; Ais 41:8

^y 2:25 Yos 2:1-21; Yu Epo 11:31

la: iyatawalata a piyate Godokono tabo iyatulamepima: deda:onama:, walone ebete aimano tabo kiyawao tanalo ega:walo osiyodilole tanalo kawonomamo kanagilameleaemene, wiyasiya ebete nanitabokobi midipi epetapino tanalo eba kunu akanagilamelelaemene.

²Nanitabola, tete epetapilo a nanitabokobi midipi bilibilinomate Godokono nanitabo gabo anaetoamidanakoma:. Wiyasiya numa:la:, a magumulo kebe lumagite ebenu tabo kiyawao tanalo bilibilinomo wadenomamo dulamena, ma kunu ebenu menate tabo kapiya idi kubanu gea:no, ebe lumagino osiyodilole magumulo kuba idite atumu a:kitanamene, iyo, ebete ebenu apenu iyaiya osiyodilole tanalo bilibilinomo wadenomamo ulamena kuba idi osiyodilokapoma:. ³Ebema: modobola la: me uli tabo wadenomamo nemalagidilala:, oso-goeo namutudawate ebenu tabamo ale iyatite, ebenu ebete oso-goeo unamo eba okolilo ebe da:peso ala:mo oso-goeo nanitabo gabodo ebo katamene. ⁴Ega:walo uli tabo idi ma kunula, awate kewa: kolomono kawo palai pe kawonomamo eba atitalo, pe atadawate atumu walege da:pesamo ebe pe ebenu ubi gabodo gito katamene.

⁵Ebema: lumagino mena ebe atumula. Ebe mena lumagino ape kawonomo magumulo ditana ebe apenu ape apu da:pesola, wiyasiya ebe a:ka:tuwa: ubi diyatimene menate lumagi kuba gabamo ebo kemagatamene. Iyo, ebete amama tabo kiyawao tanalodo kawokawo tanalo osiyodilolema: degemene, ebete eba kunu ebenu igilo kawonomo ka:na:kubaimene, ela mena da:pesote kawonomoma: eda:te kawokawo kewate delamota:ona ebe inamabu keba kunu kenalenakole eba kunu. ⁶Iyo, nanitabola, lumagino mena ebe ela mena keba kunula:ka: eba kunula, mabu menate lumagino apelo da:peso inamabuma: eda:na, wiyasiya ebenu kuba tabo kiyawao tanalate ebe lumagino ape kawonomo daleyakobi midite ebenu okoli tanalono tanalo bilibilinomo gito ka:kubailaema:na:. Ebema: numa:la:, menano elate Saitanakono Ela Opone pemaiganako, iyo, mena ebe Kubadawano ubi tanalamo tuduwatanako.^z

⁷Nanitabola, agowamo wapata:lame inamabu ega:walo tepamo wapata:lame inamabu, obo magumulo digilona ebe inamabu ega:walo olaola, epate ebe iyaiya inamabu bilibilinomo gelebadikobi midili iyatawala, ⁸wiyasiya lumagite ebenu mena gelebadikobi midima: modoboa:. Gabo kitana: mabu menate kubanomoma: eba eda:lo, ebenu kuba tabo kiyawao tanalate epo epetapi anakapulaema: wagelena, ebe elawo kalu keba kunula:ka: eba kunula.^a

⁹⁻¹⁰Ebema: naimano nanitabokobi midipi ekakiala:, modobola la: me tanalo wadenomamo nemalagidilala:. Tete epetapilo a nanitabokobi

^z 3:6 Ma:t 12:36-37; 15:11,18-19 ^a 3:8 Lom 3:13

midipiate aimano menamo aimano Kawodawa Nabiwi Godoko emoionakoma; ebene tete epetapilo ale epo epetapiatamo dowaoete aimano tabamo ibi ebo kubailamenakoma. Numa:la; Godote ebe epo ebene ololamo osiyodilolete ebene gudima: ka:la:mina, ebema: moio tabo ega:walo malato tabo atu lumagino tabone da:pemaimioma:na: ebe tanalo kawo kubanomoma: keda:mene! Eiye, ebako kubate a magumulo akomaigala:! ¹¹⁻¹²O naimano ekakiala; la: iyatawalata, sipolo da:imi kewane epate boga:me da:imi ketapinako; ega:walo siwila da:imi kewalo atumu sipolo da:imite ka:nolonakoa. Eba kunu epate wade gola obo guline kuba solu obo kiyaponakoa; iba:te wiyasiya wade obonomo iyaponaka, iyo, nanitabola, soluagono obo gulite wade gola obo epatamo ikalaema: modoboa:.

Godokono Nanitabo Mulo Tanalo

¹³Ebema: la:imano nanitabokobi midipino taneba magumulo mulo wokiagodawa idi ba:ka:lutale? Modobola ebako dawate tuputupu okoli tanalodo ebene mulo ma kunu nawokalimene, ebete amama:no wadewade tanalo kapiya bosiyodilolenakomene. ¹⁴Wiyasiya la: la:imano tepo magumulo epetapino inamabuma: iba:tamo da:dowawenama, ega:walo amama magumulo la: a:ka:tuwa: la: dowadipalatela:wenama, la: nanisiwale! La:imano amama tanalono osiyodilole magumudo la: Godokono nanitabo gabo a:da: gaboma: gelanamata, ebema: modobola la: ebe amama tanalo natepala:. ¹⁵Eiye, la:godolo ditana ebe amama woki Godokono Unu Duliyomolone ka:pena:! Ao, ebako woki me opono mulo wokino tanalola, ebe a:da: mulo tanalote Saitanagodone eba penalo Godokono nanitabo mulo tanalago ebo pegowelaonako. ¹⁶Ebema: piyate epetapino inamabuma: iba:tamo da:dowaona, ega:walo piyate amama magumulo ibi a:ka:tuwa: ibi kapiya demalagidilolena, iba:te apamineu magumulo iyaiya utitamate iyaiya kuba tanalo bilibilinomo ebo osiyodilolenaka.

¹⁷Wiyasiya Godogodone da:pena ebe mulo tanalono osiyodilole tanalo eba kunua; mabu ebene nanitabo mulote epagodolo ditana, iba:te iyaiya kuba daleya tanalo kosiyodilolenakoa. Ebe epate milolo eba ilukulinalo apamineu tanalo kiyatawaonakoa; wiyasiya ibi magumulo idite idi kawonomamo nilakapoimilo wadewade tanalo ebo osiyodilolenaka. Ebene iba:te epo unu nikapiamo ulamea:no ma kunu lumagi idi atepate lumagi idi ebo kelawenakoa; ega:walo iba:godolo mena netewa tanalote kitana:. ¹⁸Nanitabola, piyate mako milo ilukuli tanalo epetapiatamo dikalamena, ibi wadewade kikopu damelamo damiona ebe wokopi keba kunula:ka: eba kunula, mabu ibino woko osiyodilo magumulo wadewade nao inamabunomate nanitabolo ka:pemaimioma:na:.^b

^b 3:18 Mat 5:9; Yu Epo 12:11

Me Opono Iyaiya Tanalo Kawonomamo Malagidilole Tanalo

4 ¹Ebema: la: nanitabokobi midipi magumulo gowelao tanalo ega:walo apaminateui tanalo kebene ka:pelamenakole? Iyo, ebe tanalate la:imano kateneno kubakuba ubi tanalodo pemaimionaka, mabu ebako ubi tanalate la:imano tepo magumulo wadewade wokino tanalago gowelaona. ^c ²Eba kunu la:le epetapino inamabu uwatema: wagenamata, wiyasiya uwate gabo umia:no ebema: la:le la:imano tabamo ibi anakapulamenakomata. Ega:walo la: kawokawo inamabu uwatema: ubi kawonomola, wiyasiya la:godolo pola:na:no ebema: la:le eba apaminateuilo kubanomamo ebo gowelaonakomata. Eiyel! Mabu keleka: la:le la:imano inamabu epetapi modobolo kuwata:wena? Mabu la:le Godoko la:imano modoboa: tanaloma: nanitabo gabodo ka:toweoma:wenakoa. ³Ebema: numa:la:, kebe tetelo la:le inamabu idima: Godoko da:toweoma:wenakoma, ebe tetelo la:imano tepo magumuno woki tuputupulo ka:pola:na: mabu la: ubila ebe inamabu lawa:wete la: a:ka:tuwa: la: kekalakalailama:ema:. Iyo, la:le Godoko kekalakalaima:ema: woki kiyata:wena:, ebema: ebe ubia:nola inamabu idi la:tamo ikalaema:.

⁴Eiyel, la: nanitabokobi midia: epo keba kunula:ka: eba kunulata! La: iyatawala:ka:, kebe lumagite me opono iyaiya tanalo kawonomamo demalagidilolena ebete Godago goweladawama: eda:na? Iyo, nanitabola, potele me opono inamabu ega:walo iyaiya amama tanalo uwatema: dowagelena, ebe Godago goweladawala. ^d ⁵Ebema: numa:la:, Godokono Bukalo tabote ma kunu itana, “Godoko ubi kawonomola ebena Uliyanate a:ka:tuwa: aimano tepo magumulo kokolinama:, ebema: ebete aimano kubakuba wokino tanalago elawonomamo gowelaonako.” Iyo, la: iyatawalata me Buka tabote nanitabonomoma: eba eda:nalo, ⁶ebeno Bukalo me tabo idite atumu ba:kitana,

“Piyate damamaona Godote iba:go na:gowelaona,
wiyasiya piyate ibi a:ka:tuwa: ibi opamo dalomona,
ebete iba:tamo ebena kawo nilakapo awokaliminako.”

Kalakala kawonomola, Godote ebena nilakapo atamo eba kunu awokalimina!^e

⁷Ebema: modobola la: a:ka:tuwa: la: Godotamo ikameawete Saitanatamo elawonomoma: neda:onala:, mabu la:le eba kunu dowagela:ema, Saitanate la: kuba gabamo wabuga:tale magumune la: miyapatate iyabaiamo samamo kalaula:mene. ^f ⁸Nanitabola, kebe tetelo la: Godoko niyakabamo da:pelama:ema, ebe atu tetelo ebete la:tamo pemaigate la: kalakalago ka:puwatema:ta. Ebema: la: piyate iyaiya kuba tanalo dosiyodilola:wenama, modobola la: la:imano daley a koto

^c 4:1 Lom 7:23 ^d 4:4 Lom 8:7; 1Yon 2:15 ^e 4:6 Mulo Tabo 3:34; 1Pit 5:5 ^f 4:7 Epe 6:12

ukulaola:wete kubakuba tanalo walo ako-osiyodilola:la. Ega:walo la: piyate Godoko ega:walo me opono tanalo atu tetelo waloma:talema: dowagela:wenama, modobola la: la:imano tepo magumuno kubakuba woki wadekobi midila:wete,^g ⁹ebene la:imano kuba mabuma: modobola la:le tepo temetemema: eda:wete nima:la:. Iyo, modobola la: la:imano kalakala tanalo atepawete tepo magumuno ii tanalo nelawiyala:, ebene la:imano kalakala tanalote wiyasiya mibomiboma: neda:mene. ¹⁰Ebema: nanitabola, la: Godokono ololo apulo la: a:ka:tuwa: la: opamo eba alomolo, ebete wiyasiya la: unamo kowadipalatelema:ta.^h

Nanitabokobi Mididawa Idino Tanalo Kubama: Akogeala:

¹¹Naimano ekakiala:, me tanalo idila. La:imano nanitabokobi midipino taneba magumulo idite idino tanalo kubama: akogeala:, mabu kebe tetelo a:ma: nanitabokobi mididawa idino tanalo kubama: degeaemene, ebe tetelo a:ma: Godokono kawo nilakapo totomu tabonomo kadikanalema:ta. Numa:la:, Godote ebene totomu tabamo a:ma: ananata a:ma:le a:imano nanitabokobi midi ekawi nilakapolo kemalagidilawenama:, ebema: kebe tetelo a:ma: a:imano ekawi kubama: degeaemene, ebe tetelo a:ma: Godokono totomu tabo atumu kubama: ka:kegema:ta. ¹²Eiye, a:ma: kawo lumagia:! A:ma:tamo elawo potele kikametana lumagi idino tanalo kanagiyamidama:ema:? Godoko kapiya ebe totomu tabo osiyodilole dawala, ega:walo ebe kapiya ebe epono tanalo anagilamelelamedawala, ebema: me Kawodawa kapiyate modobola epono iyaiya ilukuli tanalo eba anagilamelelamelelo idawano igilo mula:mete idawatamo kuba wiya kikaemene.ⁱ

Lumagite Ebene Osiyodilole Tanaloma: Amama Tabo Akokiyawaoala:

¹³Ega:walo me tanalo idila. La: epetapi ma kunu gelanakomata, “Ka:lo adimolo o dumutu egelalo na kawo duliynomolamo tote, ebolo nale kapiya ulamamo eba nokolilo bisnisi woko nosiyodilote mani kawokawonomo ka:nuwatemamo.”^j ¹⁴Eiye! A:ma: iyatawa: dumutu a:ma:tamo beda: tanalote na:kemaigamene. A:ma: opo lumagilata, ebema: a:imano igilo ebe tema keba kunula:ka: eba kunula, lumagite tete da:pesolo umite a:ka:tuwa: samonomamo ebo kolopoligomene.^k ¹⁵Ebema: modobola a:ma:le amama tabo kiyawao atepawete ma kunu negiye, “Godote elawo natamo dikanaemene, na dumutu igilolo eba lutalo nale ebene ubi tanalo ebo kosiyodilomamo.” ¹⁶Wiyasiya la: epetapi mako wadewade tabo kegelawenako:, la: a:ka:tuwa: la: amamalatenamata, ebema: Godote la:imano amama tabo gela tanaloma: kekakalalalana:. ¹⁷Iyo, me tanalo

^g 4:8 Sek 1:3; Ma:1 3:7; Ais 1:16 ^h 4:10 Yauba 5:11; 1Pit 5:6 ⁱ 4:12 Lom 2:1; 14:4

^j 4:13 Luk 12:18-20 ^k 4:14 Mulo Tabo 27:1; Oale 39:5,11

nanitabola, kebe lumagite tuputupu osiyodilo tanalo eba iyatawalo wiyasiya ebe tanalamo tuduwata:na, ebenu osiyodiloa: tanalodo ebete Godokono pukala ebo kadikanalemene.¹

**Inamabu Bilibila:gopiate Ibino Kuba Osiyodilole
Tanalo Miyapate Godotamo Nolibila:oma:na:**

5 ¹Ebema: inamabu bilibila:gopiala:, la: naimano tabo wadenomamo nolowiala:. Modobola la: me tetelo imi nowagilima:la:, mabu kawokawo temetema:te la:tamo na:pelama:, ²iyo, tete tatalila la:imano inamabu bilibili tanalate ka:kubakubaoma:na:. Ebe tetelo la:imano pupuliono inamabu nopaiate naote,^m ³ebene la:imano wadewade disi damelate eba uwatelo nonokama: ebo keda:oma:na:. Ebema: nanitabola, Godote epono kuba danagilamelelaemene, ebe Kawo Egelalo ebe nonoka inamabuate la:imano kuba osiyodilole tanalo ega:walo kuba wokino tanalo kawokalilaema:na:. Numa:la:, me opono uwomu tetete eba penapelo, la:imano inamabu iyalo a:dogodogoilamenaimata, wiyasiya tete tatalila la:imano kalakala tanalote kolopoligomene, iyo, la:imano nonoka inamabuate la:imano ape eba kubailamelo la:imano kalakalate ebo kolopoligomene, elawo elanomote namo tuwaenomoma: keba kunu ka:midinakole eba kunu.

⁴Nanitabola, la:imano kuba tanalo ma kunu itana. La:imano kawokawo bisnisi magumulo piyate la:imano olowameno pali inamabu detapiolametana, la:le iba:tamo wade wiya kikalama:wenakoa:, ebema: iba:te ibino temeteme magumulo kawonomamo imina. Eiye, Elawodawa Godote ebe imi tanalo iyalo iyatawi!ⁿ ⁵Ebema: numa:la:, la: me opolo inamabu bilibilipima: eba eda:wenalo la: a:ka:tuwa: la:imano kateneno ubilo la: ekalakalailamenakomata, iyo, la: wadewade bae eba naonalo gadigadinomoma: iyalo eda:imata. Ebema: gadigadi kau-goeogeo keba kunula:ka: la: eba kunula, tete tatalila Namutudawate la: anakapulaema: ka:pemene.^o ⁶Ega:walo me tanalo idila. Tete epetapilo la:le tuputupu epatamo dowawete, ebenu la:le ibi gabamaniatamo gito magatalenakomata iba:te iba:tamo a:e wiya kikalama:. Eiye! Ebe epate la:tamo kuba idi kosiyodilonakoa:, wiyasiya ebe gabodo la:le ibi gito anakapulamenakomata!

Nanitabokobi Midi Magumulo Kodakodalo Lamota:ona Tanalo

⁷Ebema: naimano ekakiala:, la:imano nanitabokobi midi magumulo kodakodalo nelamota:onalala: Kawodawa Ya:sukono pe teta:mo. Modobola la: pali osiyodilodawano tanalo nemalagidilala:, ebete pali inamabu amiote wade pali inamabu nao tete ebo kemakopelenamene. Ma kunu

¹ 4:17 Luk 12:47 ^m 5:2 Ma:t 6:19 ⁿ 5:4 Totomu 24:14-15 ^o 5:5 Luk 16:25

dopo sagana tetelo ulamate downakomene ega:walo uwomu saganalo walo da:kowonakomene, damelate wade gibama: eba eda:lo ebenu pali inamabuate wadenomamo ebo kapepeoma:na.^p ⁸Ebema: la: atumu Ya:sukono pe tanalo makopelema: ubia:noma: eda:oa:no kodakodalo nelamota:onala; mabu ebenu pe tete netatali!^q ⁹Ebema: naimano ekakiala; la: magumulo idite lumagi idino tanaloma: ubia: tabo akogeala; mabu diyala, Godote a:imano tamedawano okoli tanalo modoboma: eba gelo wiyasiya a:ma: kubadawama: da:begemene. Iyo, ebe Kawodawate na:pe a bilibilinomono iyaiya tanalo kapanagilameleaema:!

¹⁰Ega:walo naimano ekakiala; modobola la:le iyalo tetelo da:pemaimiya ebe Godokono woki awokalimipino tanalo nemalagidilala. Iba:te Godokono woko eba osiyodilonalo kawokawo temeteme duwatanakiya, wiyasiya iba:te nanitabokobi midi magumulo kodakodalo lamota:onanakiya, ebema: iba:te keba kunu kilukulinami, modobola la: eba kunu nilukulinala. ¹¹Numa:la; a nanitabokobi midipiate ebako wokopi eba malagidilolelo ma kunu gelanakoma; “Tbino kodakodalo lamota:ona mabuma: Godokono kalakala tanalote iba:godolo nanitabolo nitanami!” Ebema: modobola la: nanitabokobi mididawa idi Yaubakono tanalo atumu na:kemalagidilala. Kawo olalatinomo tanalote ebetamo demaigiyi, ebe tetelo ebete nanitabokobi midi magumulo kodakodalo utinami, ebema: Kawodawa Godote ebe walubite olalati magumune ebenu igilo a:mula:miya. Kalakala kawonomola, Godoko ebe kawo nilakapodawanomola.^r

Nani Tabonomo Ge Tanalo

¹²Ebema: naimano nanitabokobi midipi ekakiala; me tanalo idi ebe kawo tanalonomola. La:le epetapiatamo nani tabonomo gelama: dowagela:ema, olowiopiate la:imano tabo nanitabokobi ka:midima: la:le Godokono Unu Duliyomolono mailo akoka:miala: ega:walo me opono mailo atumu akoka:miala:. Ebema: nanitabokobi mididawa, modobola a:ma: wiyasiya a:imano tabo kiyawao magumulo inamabu idino mailo ka:mia:no tabo nanitabolo ma kunu negiye, “Iyo, na kosiyodilomamo,” ega:walo kebe tetelo a:ma: tanalo idi osiyodiloma: modoboa:noma: deda:emene, modobola a:ma: nani tabo idi ma kunu negiye, “Ao, na a:kosiyodilomo.” Eiye! Epetapiate a:ma: nanitabokobi ka:miditama: a:ma:le a:imano tabo elawokobi midima: tabo idi akogeala; mabu ebako tabo kiyawao tanaloma: Godote kuba wiya a:ma:tamo kapalibomene.^s

Godotamo Towetowe Tabo Ge Tanalo

¹³Ebema: la: magumulo kebe lumagite temeteme epetapi magumulo dokolina, modobola ebete towetowe tabo Godotamo negemene. Ega:walo

^p 5:7 Totomu 11:14; Yel 5:24 ^q 5:8 Lom 13:11-12; 1Pit 4:7 ^r 5:11 Maimi 34:6; Yauba 1:21-22; 2:10; Oale 103:8 ^s 5:12 Ma:t 5:34-37

kebe lumagite kalakala magumulo dokolina, modobola ebete Godoko amamate oale nalapiomene. ¹⁴Ega:walo kebe lumagi temetemetemete dumina, modobola ebete sosi watowatopi ka:la:mite, ebene iba:te pelamete Kawodawa Ya:sukono mailamo olibi kikopuno iamo ebene wato kali pabutumite Godotamo ebe ebo nadipatema:na.^t ¹⁵Ebema: iba:te Godoko nanitabokobi eba midilo, ebete ibino towetowe tabo olowite temetema:go lumagi wadekobi ebo ka:midimene, ega:walo diyala, ebe temetemetemete ebe lumagino kuba osiyodilole tanalodo ebetamo da: a:pile, ebene Godote ebe tanalo iyatawate ebe atu tetelo ebene kuba egebolemete ka:dodolomatilimene.^u ¹⁶Ebema: modobola la: magumulo idite ebene kuba osiyodilole tanalo kawokalilame, idite ebene kuba osiyodilole tanalo kawokalilame, eba kunu nowagelenala; ebene la: magumulo idite idi Godotamo nadipatenakiyala; ebete la:imano kuba egebolelametate la:imano apeno iyaiya temeteme tanalo balamo kalomolametama: Nanitabola, kapiya tuputupudawano towetowe tabo ge magumudo Godoko ebe modobola kawokawo anoano tanalo osiyodilolema:

¹⁷Numa:la; Godokono woki awokalimidawa Elayako ebe opo lumagila, a keba kunula:ka: ebe ebako lumagila. Wiyasiya ebe wade tuputupudawala, ebema: ulamate kolopoligoma: ebete Godotamo kawonomamo da:towetowiya, Godote ebene tabo nanitabolo olowiya, iyo, ebe tetene wagilimete ulamate tete geyageyanomolo kowonakia; ebe tete ebe netewa-kapiya ulama ega:walo sikisi sagana tetela.^v ¹⁸Wiyasiya ulamate walo owoma: Elayate Godotamo towetowe tabo da:kegiya, Godote ebene towetowe tabo walo kolowite ulama opamo ebo palibiya epono pali inamabuate walo kakapepeoma:^w

Lumagino Igilo Mula:me Tanalo

¹⁹Ebema: naimano nanitabokobi midipi ekakiala; naimano uwomu leta tabo ma kunula. La: magumulo idite Godokono nanitabo gabone iyabaiamo delegamene, modobola idite ebe walo na:kemagaemene.^x ²⁰Iyo, la: me kawo tanalo nemalagidilala; kebe lumagite kuba osiyodilodawa umite ebene kuba gabone Godokono nanitabo tanalamo walo da:kemagaemene, Godote ebe tuputupudawano osiyodilo tanalodo kubadawano igilo mula:mete ebene iyaiya kuba osiyodilole tanalo ebo kegebolemene.

Me naimano tabo uwomula. Taula.^y

^t 5:14 Mak 6:13 ^u 5:15 Mak 16:18 ^v 5:17 1Ela 17:1; 18:1 ^w 5:18 1Ela 18:42-45

^x 5:19 Gal 6:1 ^y 5:20 Mulo Tabo 10:12; 1Pit 4:8